

Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 13 december 2012
Naam opsteller : Eline van Braak
Informatie op te vragen bij : Eline van Braak
Portefeuillehouders : Jan Mesu

Onderwerp: Begroting 2013 GR WNK

Aan de raad,

Beslispunt: - *In te stemmen met de in het raadsvoorstel weergegeven zienswijze met betrekking tot de begroting 2013 van de GR WNK*
- *Het college op te dragen deze zienswijzen kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur van WNK*

1. Waar gaat dit voorstel over?

Conform de Wet Gemeenschappelijke Regeling wordt de raad hierbij de begroting 2013 WNK aangeboden. Voordat het Algemeen Bestuur van WNK (AB WNK) de begroting behandelt, worden de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze hierop mee te geven aan het Algemeen Bestuur van WNK (AB WNK). De zienswijzen kunnen tot 2 weken voor de vergadering van het AB WNK ingediend worden.

Het Algemeen Bestuur van WNK Bedrijven heeft de provincie verzocht om uitstel voor het indienen van de begroting 2013 en de meerjarenramingen tot en met 2016. Redenen voor aanvraag tot uitstel was de nog niet beschikbare informatie om een zinvolle begroting te kunnen maken. Hiermee doelt het AB WNK Bedrijven vooral op de ontwikkelingen op rijksniveau voor wat betreft de budgettering 2013 en de voorgenomen wetswijzigingen.

De provincie heeft met het verzoek ingestemd (zie de bijlage 1). De indieningsdatum is nu 19 december 2012. 12 december 2012 moet de begroting door het AB worden vastgesteld. Voor deze datum moet de raad zijn zienswijze kenbaar maken. Door de afgesproken vergaderdata in onze gemeente, is het echter niet haalbaar om onze raad voor deze datum te laten besluiten over de zienswijze. Daarom wordt voorgesteld dat de voorgestelde zienswijze van de raadscommissie aan de gemeenteraad onderliggend is aan het vaststellen van de begroting 2013 in de bestuursvergadering, onder voorwaarde dat de zienswijze door de gemeenteraad (op 13 december 2012) wordt overgenomen.

Probleem: zonder maatregelen dreigt exploitatietekort

De concept begroting 2013 WNK liet een negatief exploitatieresultaat zien van € 241.000. Om tot een sluitende begroting te komen heeft het AB WNK besloten de 'kaasschaafmethode' toe te passen en een aantal maatregelen te nemen. Door deze actie komt de begroting op een positief exploitatie saldo van €31.000,-.

Tegelijkertijd is op dit moment duidelijk geworden dat over het jaar 2012 een exploitatietekort wordt verwacht van afgerond 1 mln. euro, gebaseerd conform de estimate 2012, aangevuld met de meest recente verwachtingen. De algemene reserve bedraagt op dit moment €750.000,- en is daarmee onvoldoende om dit tekort op te vangen. De verwachting is dat gemeenten het restant zullen moeten bijstorten.

Hieronder volgt een samenvatting van de uitgangspunten van de begroting, vervolgens een uitgebreide uitleg van de financiële situatie en tot slot ons voorstel voor een zienswijze voor het weer op orde stellen van de (meerjaren) begroting.

Uitgangspunten begroting

Binnen de begroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Going concern

In het 'Visiedocument regie en uitvoering van de Wsw in Noord-Kennemerland' is met ingang van 2013 een verlaging van de gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van de Wsw naar 0 opgenomen. Bij de meerjarenraming is uitgegaan van ongewijzigd beleid, dus zonder eventuele geplande wetswijziging of indexen. In de begroting 2013 zit dus expliciet geen nieuw beleid 2013 en verder. Dit houdt niet in dat WNK niet kijkt naar de diverse ontwikkelingen die invloed hebben op de bedrijfsvoering.

Door het controversieel verklaren van de Wet werken naar vermogen is de herstructurering van de sociale werkvoorziening vanuit het rijk stopgezet. In het kader van de regionale samenwerking wordt wel onderzocht of en hoe de herstructurering van WNK Bedrijven kan worden voortgezet. Gekeken wordt dan met name naar de positie van WNK in de voorgestelde richting van samenwerking. Opdrachtnemer is de werkgroep herstructurering.

De huidige stand van zaken is dat er voorzien wordt dat de gemeentelijke bijdrage wordt afgebouwd naar 0 in 2016. Gezocht zal moeten worden naar private en commerciële partijen die in samenwerking met gemeenten en WNK kunnen zorgen voor een kostenreductie. Ook richt het onderzoek zich op welke effecten dit heeft voor de totale financiële positie van het WNK. In een businessplan zullen concrete stappen worden gezet om te komen tot een reductie naar 0 van de eigen bijdrage. Uiteindelijk doel is, om de uitvoering van de WSW budgettair neutraal te maken. Dat betekent dat alle uitvoeringskosten gedekt moeten worden binnen de hiervoor beschikbare rijksmiddelen en andere (eigen) inkomsten van WNK.

In 2013 zal er op diverse terreinen duidelijkheid in beleid ontstaan. Alle mogelijkheden die zich naar aanleiding van kabinetsvoorstellen op gebied van de sociale zekerheid gedaan worden, dienen in 2013 verder uitgewerkt te worden. WNK zal hier zo snel mogelijk op inspelen en zo nodig met maatregelen komen en in het uiterste geval met een aangepaste begroting.

Gemeentelijke bijdrage

In de eerste helft van 2012 werd ingezet op het schrijven van een herstructureringsplan WNK, als uitvloeisel van het wetsvoorstel de Wet Werken naar Vermogen. Na de val van het kabinet Rutte is besloten dit wetsvoorstel controversieel te verklaren. Daarmee is de noodzaak tot de wettelijk verplichte herstructurering komen te vervallen. Voor 2013 betekent dit dat de huidige structuur van rijkstaakstelling met bijbehorend budget gehandhaafd blijft.

Op de gemeentelijke bijdrage staan de gemeenten vanaf 2004 geen verhoging toe, en deze is bevroren op € 1.313,25. Vanaf 2012 wordt wel een efficiency korting toegepast. Dit, in overeenstemming met de bovenregionale afspraken over gemeentelijke bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. In 2013 is de bijdrage van de gemeenten in het exploitatietekort vastgesteld op € 1.214,76 per SW- medewerker.

Personeel

De personele sterkte is gebaseerd op de te verwachten omzet en de ingezette weg naar verdere professionalisering. Er is gecalculeerd met een ambtelijke loonstijging van 0%. Ook is gerekend met een stijging van 0% van de SW-lonen (sociale werkvoorziening). Voor de rijksbijdrage WSW wordt uitgegaan van hetzelfde, geïndexeerde, bedrag als over 2012, zijnde € 25.939,--.

Taakstelling 2013

Het blijkt dat alleen Alkmaar een substantieel verhoogde taakstelling voor realisatie aantallen SE krijgt. De invulling van deze taakstelling gaat volgens de verordening wachtlijstbeheer. Op basis van natuurlijk verloop zal bekeken worden in hoeverre hiermee andere gemeenten de negatieve stand kunnen ombuigen. Het natuurlijk verloop bedraagt op jaarbasis ongeveer 40 personen, verdeling Alkmaar 50% en de andere gemeenten 50%. In juni 2013 wordt door de beleidsadviescommissie een voorlopige tussenstand opgemaakt en wordt bekeken hoe wij als regio de totale taakstelling kunnen realiseren, bijvoorbeeld door middel van (eenmalige) uitruil.

Financieel

De begroting 2013 voldoet aan de eisen zoals gesteld in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het financiële overzicht van de werkbegroting 2013 staat op pagina 16 (bijlage 2). Totaal laat dit overzicht een positief exploitatieresultaat zien van €31.000,-. Het exploitatieresultaat is voor het programma Economische arbeidstoeleiding €264.000 (negatief) en voor het programma Sociale Werkvoorziening €297.000 (positief). Verklaring voor de negatieve cijfers bij Economische arbeidstoeleiding is dat de gemeenten, al vanaf 2011, te maken hebben met een forse krimp van het Participatiebudget, als gevolg van al eerder ingezette bezuinigingen op rijksniveau.

De concept begroting 2013 WNK liet een negatief exploitatieresultaat zien van €241.000. Om tot een sluitende begroting te komen heeft het AB WNK besloten de 'kaasschaafmethode' toe te passen en de volgende maatregelen te nemen:

- Korting op de gemeentelijke bijdrage schrappen met €100.000,- wegens het uitblijven van de doelomzet;
- Afscheid nemen van de ambtelijke secretaris van de ondernemingsraad: €30.900,- Deze taak moet dan worden opgevangen door een andere medewerker;
- Investerings in het pand aan de Hertog Aalbrechtweg uitstellen: €10.000,-
- Het budget voor externe advisering terugbrengen met €45.000,- Dit houdt in dat er geen ruimte meer is om advies in te huren naast de gebruikelijke advieskosten rondom de bedrijfsvoering;
- Wegens het volledig gebruiken van de algemene reserve over het boekjaar 2012 zijn we genoodzaakt om rentekosten op te nemen voor een debetstand op onze rekening courant van €10.000,- (de rente opbrengsten komen te vervallen ad €4.000,-).

Bij de maatregelen die worden genomen om een sluitende begroting voor 2013 te realiseren geldt dat:

- Vanuit de deelnemende gemeenten niet verder wordt gekort op de opbrengsten door WNK te leveren dienstverlening en/of de kwaliteit (meer doen voor hetzelfde geld) van deze opbrengsten;
- Het strikt nakomen van de gemaakte afspraken over de door WNK te realiseren re-integratie opbrengsten van essentieel belang zijn.

Onlangs is duidelijk geworden dat over het jaar 2012 een exploitatietekort wordt verwacht van afgerond 1 mln. euro, gebaseerd conform de estimate 2012, aangevuld met de meest recente verwachtingen. Dit kan voor het grootste deel (€750.000,-) worden opgevangen door de reserves aan te spreken. Het overige bedrag zullen gemeenten moeten bijstorten. In de GR is hier het volgende over afgesproken (artikel 24): *Mocht enig jaar een nadelig saldo opleveren dan wordt dit nadelig saldo allereerst afgeboekt van de algemene reserve en indien deze uitgeput of onvoldoende is dan wordt het overblijvende saldo betrokken bij de afrekening van de gemeentelijke bijdragen zoals geregeld in artikel 22.* Dit bijstorten gaat naar rato van het in standardeenheden (SE) uitgedrukt aantal personen dat in de gemeente zijn woonplaats heeft, zoals dat ook voor de gemeentelijke bijdragen geldt. Dat betekent dat de gemeente Bergen over 2012 ongeveer 7,5% ofwel €18.750,- voor zijn rekening moet nemen.

Hoofdoorzaak van het tekort in 2012 zijn de krimpende budgetten bij zowel publieke als private opdrachtgevers, met als gevolg achterblijvende omzet in de kolom Bedrijven en Re-integratie. Dat

betekent dat aan de ene kant opdrachtgevers minder diensten als post, schoonmaak en groen inkopen bij WNK. Bovendien staan hier de prijzen onder druk vanwege de aanhoudende economische crisis. Aan de andere kant hebben gemeenten te maken met een krimpend re-integratiebudget, waardoor zij minder re-integratie in kunnen kopen bij WNK. Negatief bij-effect van de sterke daling aan instroom van re-integratie kandidaten is dat WNK op sommige momenten te weinig personeel kan inzetten, waardoor zij tijdelijk personeel bij derden moeten inhuren. Onze gemeente heeft begin dit jaar afspraken gemaakt met WNK over hoeveel re-integratiebudget besteed zal worden (€ 105.000). Alhoewel de bestedingen gedurende het jaar wat zijn achtergebleven is halverwege dit jaar toegezegd dat we deze afspraak na zullen komen.

Mogelijke oplossingen/alternatieven :

Het is nodig om de (meerjaren) begroting van WNK weer op orde te brengen. Het AB WNK moet daartoe maatregelen nemen gericht op het saneren en herstructureren van WNK. De volgende maatregelen zullen onderwerp van onderzoek moeten zijn, en worden zo mogelijk in het nog op te stellen nieuwe bedrijfsplan opgenomen:

- meer SW-medewerkers detacheren bij de regiogemeenten;
- benutten van maximale ruimte binnen de Europese aanbestedingsregels om meer werk te gunnen aan WNK;
- uitbreiding van Social Return met SW-medewerkers. Dit houdt in dat bedrijven die werk uitvoeren voor de gemeente verplicht zijn een aantal mensen met een uitkering van de gemeente werk te bieden en/of een aantal SW-medewerkers in te lenen van WNK;
- binnen het op te stellen businessplan ook rekening houden met een nieuw minimaal weerstandsvermogen.

Zienswijzen:

- WNK te verzoeken de (meerjaren) begroting weer op orde te brengen door de onder mogelijke oplossingen/alternatieven genoemde maatregelen te onderzoeken en zo mogelijk in het nog op te stellen nieuwe businessplan op te nemen.

2. *Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?*

De raad besluit:

- In te stemmen met de in het raadsvoorstel weergegeven zienswijze met betrekking tot de begroting 2013 van de GR WNK
- Het college op te dragen deze zienswijzen kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur van WNK

3. *Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?* *raadsbevoegdheid*

Voordat het Algemeen Bestuur van WNK (AB WNK) de begroting behandelt, worden de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze hierop mee te geven aan het Algemeen Bestuur van WNK (AB WNK). De zienswijzen kunnen tot 2 weken voor de vergadering van het AB WNK ingediend worden.

Het Algemeen Bestuur van WNK Bedrijven heeft de provincie verzocht om uitstel voor het indienen van de begroting 2013 en de meerjarenramingen tot en met 2016. Redenen voor aanvraag tot uitstel was de nog niet beschikbare informatie om een zinvolle begroting te kunnen maken. Hiermee doelt het AB WNK Bedrijven vooral op de ontwikkelingen op rijksniveau voor wat betreft de budgettering 2013 en de voorgenomen wetswijzigingen.

De provincie heeft met het verzoek ingestemd (zie de bijlage 1). De indieningsdatum is nu 19 december 2012. 12 december 2012 moet de begroting door het AB worden vastgesteld. Voor deze datum moet de raad zijn zienswijze kenbaar maken. Door de afgesproken aanlever- en vergaderdata in onze gemeente, is het echter niet haalbaar om onze raad voor deze datum te laten besluiten over de zienswijze. Daarom wordt voorgesteld dat de voorgestelde zienswijze van

de raadscommissie aan de gemeenteraad onderliggend is aan het vaststellen van de begroting 2013 in de bestuursvergadering, onder voorwaarde dat de zienswijze door de gemeenteraad (op 13 december 2012) wordt overgenomen.

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

Zie hierboven

- a. **Burgerparticipatie** nvt
- b. **Externe communicatie** nvt
- c. **Extern overleg gevoerd met** Beleidsadviescommissie WNK

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

Er zijn geen alternatieven om het doel te bereiken. Zoals is besloten in de Gemeenschappelijke Regeling en is vastgelegd in het visiedocument Regie en uitvoering WSW is er geen gemeentelijke beleidsvrijheid.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

Met de uitvoering van de begroting wordt per januari 2013 gestart. WNK rapporteert de gemeenten door middel van maandelijkse rapportages over de financiële stand van zaken. Over de voortgang van de afspraken verstrekt WNK kwartaalrapportages. Over de omzet per gemeente wordt jaarlijks gerapporteerd in het jaarverslag. De gemeentelijke bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling en de rijksbijdrage die de gemeente ontvangt worden meegenomen in de reguliere begrotingscyclus van de gemeente.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

WNK ontvangt van onze gemeente de geormerkte rijksmiddelen bestemd voor uitvoering van de WSW. De gemeentelijke bijdrage aan het WNK is standaard opgenomen in de gemeentelijke begroting.

Risico's

Aangezien de belangrijkste oorzaken voor het tekort in 2012 zich ook in 2013 kunnen voordoen, bestaat het risico dat de begroting 2013 niet wordt nagekomen en ook hier weer een flink tekort ontstaat. Aangezien WNK bij het opvangen van het tekort in 2012 al zijn reserves zal moeten inzetten, is die oplossing in 2013 niet meer voorhanden. Dat betekent dat de kans aanwezig is dat gemeenten dan een veel groter bedrag zullen moeten bijstorten. Voor Bergen geldt ook voor 2013 een aandeel van ongeveer 7,5%. Als we uitgaan van een tekort voor 2013 zoals in 2012 (verwacht ong 1 mln. euro) betekent dat een bedrag van €75.000,-

Bijlagen:

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief en Begroting 2013 WNK

Bijlage 2: Toestemming uitstel begroting Provincie

Bergen, 30 oktober 2012

College van Bergen

drs. W.J.M. Bierman
secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester